

Dosarul nr. 2rc-39/ 19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători N. Simciuc, V. Cotorobai și I. Cotruță)

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate, a dobânzii de întârziere și a penalității,

împotriva încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, din motiv că apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 06 septembrie 2017, IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate în sumă de 49 500 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 792 lei și a penalității în sumă de 33 192, 8 lei (f.d. 2-6).

Prin hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate, a dobânzii de întârziere și a penalității (f.d. 167-171).

La 09 noiembrie 2018, IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a declarat, prin intermediul poștei electronice, apel împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 165; 163).

Prin încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul

Central, și s-a acordat apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ un termen de până la 18 ianuarie 2019 pentru depunerea cererii de apel motivate (f.d. 176-177).

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, din motiv că apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (f.d. 183-184).

La 01 februarie 2019, IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a declarat recurs împotriva încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea contestată.

În motivarea recursului, recurenta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a susținut că pentru reprezentare la examinarea cauzei în ordine de apel, a fost desemnată Maria Catana, specialist superior în Direcția juridică a IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“, care în perioada 09–25 ianuarie 2019, s-a aflat în concediu medical.

Recurenta a indicat că din acest motiv a omis termenul de depunere a cererii de apel motivate, iar imediat după revenirea din concediul medical a reprezentantei Maria Catana, și anume la data de 28 ianuarie 2019, aceasta a depus cerere privind repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat, cât și cererea de apel motivată propriu-zisă.

Recurenta a făcut trimitere la anumite cauze civile similare, având ca obiect restituirea subvenției acordate producătorilor agricoli ca urmare a defrișării plantației de coacăz, care au fost soluționate în favoarea IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“, inclusiv prin casarea de către Curtea de Apel Chișinău a hotărârilor primei instanțe.

Recurenta a invocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a reiterat că în cauze similare nu pot exista soluții diferite.

Recurenta a mai afirmat că în viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului, o interpretare deosebit de strictă de către instanțele naționale a regulilor de procedură poate priva reclamantii de dreptul de acces la justiție.

De asemenea, recurenta a notat că în cazul menținerii în vigoare a încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, bugetul de stat va fi prejudiciat cu suma de 49 500 lei.

La 11 februarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimătei GȚ „Popa M. Codrul Nou“ copia cererii de recurs depuse de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ (f.d. 216).

La 26 februarie 2019, intimata GȚ „Popa M. Codrul Nou“, reprezentată de avocatul Elena Munteanu, a depus referință, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii atacate (f.d. 219-221).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de

declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul relevă că încheierea contestată a fost publicată pe portalul instanțelor naționale de judecată la data de 28 ianuarie 2019.

Colegiul consideră că recurenta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“, care a declarat recursul la 01 februarie 2019, adică peste nouă zile după emiterea încheierii contestate, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ urmează a fi respins și a menține încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele raționamente.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul constată că la 06 septembrie 2017, IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate în sumă de 49 500 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 792 lei și a penalității în sumă de 33 192, 8 lei (f.d. 2-6).

Prin hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate, a dobânzii de întârziere și a penalității (f.d. 167-171).

La 09 noiembrie 2018, IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 165; 163).

Prin încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, și s-a acordat apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ un termen de până la 18 ianuarie 2019 pentru depunerea cererii de apel motivate (f.d. 176-177).

După cum rezultă din actele cauzei, și anume din avizul de primire nr. DS2035147332AS, la 27 decembrie 2018, apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a recepționat încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții

de Apel Chişinău.

Prin urmare, apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a avut la dispoziție un termen de 22 de zile pentru a îndeplini indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume de a depune cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central. În viziunea Colegiului, termenul respectiv este unul rezonabil, în special în raport cu o instituție publică, în care sunt angajați mai mulți juriști.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În continuare, Colegiul evidențiază că în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În speță, însăși recurenta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ indică, că nu a depus cererea de apel motivată în termenul stabilit în încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chişinău, adică până la data de 18 ianuarie 2019.

În opinia recurente, această omisiune este justificată, or pentru reprezentarea apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ la examinarea cauzei în ordine de apel, a fost desemnată Maria Catana, specialist superior în Direcția juridică a apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“, care în perioada 09–25 ianuarie 2019, s-a aflat în concediu medical.

După cum rezultă din actele cauzei, și anume din certificatul medical seria 01 nr. 3301902, în perioada 09–25 ianuarie 2019, Maria Catana într-adevăr s-a aflat în concediu medical (f.d. 197-198).

În context, Colegiul observă că la materialele dosarului nu este anexată nicio probă ce ar confirma că pentru reprezentarea apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ la examinarea cauzei în ordine de apel a fost desemnată anume Maria Catana, cu atât mai mult că un alt reprezentant al apelantei IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 165; 163).

De asemenea, recurenta nu a indicat din care motive începând cu data de 27 decembrie 2018, când apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a recepționat încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chişinău, și până la data de 04 ianuarie 2019, ultima zi lucrătoare anterior plecării reprezentantei Maria Catana în concediu medical, aceasta nu a depus cererea de

apel motivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Mai mult decât atât, Colegiul subliniază că în condițiile în care apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ este o instituție publică în care sunt angajați mai mulți juriști, aceasta este obligată să asigure propria funcționalitate, iar eventualele blocaje de comunicare și luare a deciziilor nu pot fi imputate părții adverse din procesul de judecată.

Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Colegiul reține că instanța de apel trebuia să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel depuse de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, luând în considerare constatarea cu certitudine a neîndeplinirii în termen de către apelanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ a indicațiilor instanței de apel din încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adică a omisiunii de a depune, până la data de 18 ianuarie 2019, a cererii de apel motivate.

În context, Colegiul subliniază că în cauza Melnic c. Moldovei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o violare a art. 6 par. (1) din Convenție în situația în care o autoritate publică a fost repusă în termenul de declarare a recursului, deși reprezentantul său a fost prezent la procedurile de la Tribunalul Chișinău, dar a omis, pentru motive incerte, să exercite în termen calea recursului.

Cu titlu separat, Colegiul nu reține invocarea de către recurentă a anumitor cauze civile similare, care au fost soluționate în favoarea IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“, inclusiv prin casarea de către Curtea de Apel Chișinău a hotărârilor primei instanțe.

Or, examinând legalitatea și temeinicia încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs nu este în drept să aprecieze și temeinicia în fond a acțiunii depuse de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ urmează a fi respins și a menține încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru

Agricultură“.

Se menține încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură“ împotriva GȚ „Popa M. Codrul Nou“ cu privire la încasarea subvenției acordate, a dobânzii de întârziere și a penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan